EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.10.2025
SWD(2025) 289 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN ZPRÁVY O POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) .../...,

kterým se stanoví požadavky na ekodesign vnějších napájecích zdrojů, bezdrátových nabíječek, bezdrátových nabíjecích podložek, nabíječek přenosných baterií pro všeobecné použití a kabelů USB typu C podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES a kterým se zrušuje nařízení Komise (EU) 2019/1782

{C(2025) 6759 final} - {SEC(2025) 264 final} - {SWD(2025) 288 final}

Posouzení dopadů týkající se nařízení, kterým se stanoví požadavky na ekodesign vnějších napájecích zdrojů a kterým se zrušuje nařízení (EU) 2019/1782

A. Potřeba opatření

Proč? Jaký problém se řeší?

Každý rok se v EU prodá více než 400 milionů EPS. Dodávají elektřinu elektronickým a elektrickým koncovým zařízením, jako jsou notebooky, chytré telefony, bezdrátové směrovače a elektrické zubní kartáčky. Jejich energetická účinnost je upravena nařízením (EU) 2019/1782, kterým se stanoví požadavky na ekodesign. Nařízení obsahuje požadavek, aby bylo přezkoumáno s ohledem na technologický pokrok. V ustanovení o přezkumu je uvedena řada konkrétních požadavků, které je třeba řešit, zejména pokud jde o energetickou účinnost při 10% zatížení, oblast působnosti a aspekty týkající se oběhového hospodářství, zejména interoperability.

Nařízení bylo vyhodnoceno a bylo zjištěno, že dosáhlo snížení spotřeby energie u EPS. Hodnocení také dospělo k závěru, že je i nadále relevantní, avšak zjistilo, že měnící se trh s napájenými výrobky a vyvíjející se polovodičové technologie nabízejí další energetické, environmentální a spotřebitelské výhody, které zatím nejsou využity.

EU učinila první krok ke společnému řešení nabíjení elektronických zařízení prostřednictvím změny směrnice o rádiových zařízeních 2014/53/EU. Tato změna zavedla společný konektor a nabíjecí protokol pro celou řadu elektronických zařízení, zejména pro chytré telefony, notebooky a tablety. V době přijetí byla zjištěna potřeba současně regulovat EPS používané k napájení těchto a podobných zařízení.

Cílem opatření je určit optimální požadavky na ekodesign EPS, které přispějí k cílům EU v oblasti energetické účinnosti a životního prostředí, podpoří oběhové hospodářství a zabrání vzniku překážek pro EPS na jednotném trhu. Požadavky směrnice o ekodesignu znamenají, že přísnost požadavků na energetickou účinnost by měla být stanovena na takové úrovni, aby se dosáhlo nejnižších nákladů na životní cyklus pro spotřebitele, čímž se dosáhne úspory nákladů a zároveň se přispěje k dosažení obecných cílů EU.

V současné době činí spotřeba energie u zhruba 2 miliard EPS v EU přibližně 11,6 TWh, což je asi 0,5 % konečné spotřeby elektřiny v EU. Při jejich výrobě se také spotřebovává energie a vznikají emise znečišťujících látek. Emise skleníkových plynů z jejich výroby a používání se odhadují na přibližně 2 Mt ekvivalentu CO_2 ročně.

Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?

Očekává se, že výsledkem této iniciativy budou účinnější EPS, které budou spotřebovávat méně elektřiny k napájení koncových zařízení, a tím ušetří spotřebitelům peníze za elektřinu. Výsledkem bude také snížení emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z výroby elektřiny.

Díky požadavkům na interoperabilitu tato iniciativa omezí potřebu spotřebitelů kupovat nové EPS s každým napájeným výrobkem a sníží jejich výdaje. Díky menšímu objemu nákupů EPS se sníží potřeba materiálů a také se sníží spotřeba energie a vznik emisí znečišťujících látek při výrobě.

Tyto požadavky na energetickou účinnost a interoperabilitu společně přispívají k dosažení cílů EU v oblasti energetiky, klimatu a životního prostředí.

Očekává se, že požadavky na interoperabilitu podstatně zlepší situaci spotřebitelů tím, že zajistí, aby bylo EPS možné opakovaně používat s různými zařízeními a aby je bylo možné v případě poruchy nebo ztráty snadno nahradit jinými EPS.

Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?

Směrnice o ekodesignu, která stanoví rámec pro regulaci vlastností EPS a dalších výrobků spojených se spotřebou energie, byla přijata s cílem zajistit přidanou hodnotu na úrovni EU. Zmocňuje Komisi k regulaci vlivu těchto výrobků na životní prostředí a zároveň zajišťuje, aby požadavky byly na celém jednotném trhu totožné, čímž se zamezí jakýmkoli překážkám, které brání volnému pohybu výrobků.

Tím, že byly zavedeny požadavky na ekodesign na úrovni EU, se v celé EU staly dostupnými energeticky účinnější výrobky, které jsou šetrnější k životnímu prostředí, a to ve všech členských státech. Tento trh je mnohonásobně větší než trh v jednotlivých členských státech, a vytváří tak pro průmysl mnohem větší pobídku k inovacím a vývoji výrobků, které splňují požadavky nákladově nejefektivnějším

způsobem.

Stanovení požadavků na ekodesign na úrovni EU má proto jednoznačnou přidanou hodnotu. V případě neexistence harmonizovaných požadavků na úrovni EU by členské státy mohly být motivovány k tomu, aby v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti životního prostředí a energetiky stanovily minimální požadavky specifické pro jednotlivé výrobky, které by vytvářely překážky obchodu. Tak tomu bylo u mnoha výrobků ještě před zavedením opatření týkajících se ekodesignu na úrovni EU.

B. Řešení

Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?

Prostřednictvím dialogu se zúčastněnými stranami v rámci konzultačního fóra pro ekodesign a označování energetickými štítky a dvoustranných setkání, jakož i prostřednictvím písemných připomínek byla posuzována široká škála možných opatření. Posuzovaná opatření se zabývala energetickou účinností, interoperabilitou a trvanlivostí EPS.

Uvažovalo se o dobrovolné dohodě, ale tento výrobek se vyznačuje velkým počtem výrobců, a proto je uzavření takové dohody, která by pokrývala velký podíl na trhu, nepravděpodobné. Průmysl o tuto dohodu neprojevil zájem, a proto byla tato možnost zamítnuta.

Po předběžné analýze byla zamítnuta různá další opatření, včetně:

- požadavků na opravitelnost,
- harmonizace a mezních hodnot účinnosti v aktivním režimu pro bezdrátové nabíjení,
- energetického štítku EU,
- povinného oddělení EPS od napájeného výrobku,
- rozšíření oblasti působnosti o EPS pro osvětlovací zařízení a elektrokola,
- požadavků na informace o účinnosti,
- požadavků na USB pro EPS napájející určité kategorie výrobků, včetně výrobků používaných ve vlhkém prostředí, vysavačů, hraček a audio zařízení.

Byly posouzeny možnosti zahrnující různá opatření, které zkoumaly různé úrovně energetické účinnosti a aspekty oběhového hospodářství. Byla vybrána upřednostňovaná možnost, která se umístila nejlépe na základě hodnocení její energetické účinnosti pro dosažení nejnižších nákladů na životní cyklus pro spotřebitele, její účinnosti při snižování spotřeby energie a emisí, její nákladové efektivnosti a jejího souladu s ostatními politikami EU. Upřednostňovaná možnost kombinuje tato opatření:

- rozšíření oblasti působnosti na bezdrátové nabíječky, zařízení pro nabíjení jednočlánkových baterií, injektory aktivního napájení přes ethernet a samostatné EPS využívající USB,
- požadavky na interoperabilitu pro EPS s výstupním výkonem nižším než 240 W, které napájejí koncová zařízení, jako jsou: zařízení IT a telekomunikační zařízení (např. bezdrátové směrovače), spotřební a kancelářská elektronika (např. počítačové monitory, set-top boxy, herní konzole), zařízení pro nabíjení jednočlánkových baterií, bezdrátové nabíjecí podložky,
- požadavky na informace o interoperabilitě včetně loga Jednotná nabíječka EU,
- požadavek na minimální účinnost při 10% provozním zatížení pro EPS > 10 W,
- přísnější požadavky na průměrnou energetickou účinnost v aktivním režimu a bez zátěže,
- limit spotřeby energie v pohotovostním režimu pro bezdrátové nabíjecí podložky,
- externí napájecí obvody pro bezdrátové nabíječky a nabíječky jednočlánkových baterií,
- požadavky na trvanlivost, zejména odpojitelné výstupní kabely.

Upřednostňovaná možnost povede k tomu, že nad rámec přibližně 50 % trhu s EPS v EU, který by měl být interoperabilní v důsledku požadavků směrnice o rádiových zařízeních, bude interoperabilních dalších přibližně 35 až 40 % tohoto trhu.

Kdo podporuje kterou možnost?

Během procesu přezkumu byly vedeny rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami a odborníky z vnitrostátních orgánů, průmyslových sdružení, nevládních organizací zabývajících se ochranou životního prostředí a spotřebitelských skupin. V únoru 2023 byl konzultačnímu fóru pro ekodesign a označování energetickými štítky předložen první soubor možností. Druhé zasedání konzultačního fóra se konalo v listopadu 2023. Předběžná analýza, hodnocení a všechny příslušné dokumenty byly účastníkům zpřístupněny online, včetně zápisů, prezentací a stanovisek zúčastněných stran. Uskutečnila se také dvoustranná jednání s průmyslovými sdruženími a technickými odborníky.

Nevládní organizace zabývající se ochranou životního prostředí a ochranou spotřebitelů se jednoznačně vyslovily pro větší účinnost a zavedení požadavků na interoperabilitu a trvanlivost. Postoje členských států byly diferencovanější, přičemž některé z nich upřednostňovaly přísnější požadavky na účinnost a jiné byly skeptické k požadavkům na trvanlivost. Podniky a průmysl byly spíše skeptičtější, pokud jde o požadavky na účinnost při 10% zatížení a aspekty interoperability a trvanlivosti.

Většina reakcí se týkala opatření v oblasti interoperability. Některé členské státy a průmyslová sdružení upozornily zejména na možné problémy s bezpečností EPS provozovaných ve vlhkém prostředí (např. v koupelnách) nebo vyžadujících zvláštní ochranu proti elektrostatickému výboji (např. vysavače). Obavy byly vzneseny také ohledně osvětlovacích zařízení. Bylo požadováno vyjasnění požadavků na zařízení pro nabíjení baterií. Byly předloženy argumenty ve prospěch prahu použitelnosti pro nové požadavky při 10% zatížení. Nevládní organizace zabývající se ochranou životního prostředí požadovaly přísné požadavky na účinnost, a to i v případě bezdrátového nabíjení, a další požadavky na trvanlivost kabelů.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody a náklady upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody a náklady hlavních možností)?

Hlavními výhodami upřednostňované možnosti je nižší spotřeba energie při používání i výrobě a s tím související nižší emise skleníkových plynů a znečišťujících látek. Méně materiálu se spotřebuje jak při výrobě EPS v důsledku toho, že budou EPS ve větší míře opětovně používány, tak při spalování paliva k výrobě elektřiny.

Z kvantitativního hlediska se očekává, že upřednostňovaná možnost ušetří do roku 2035 každý rok přibližně 3 % spotřeby energie v rámci životního cyklu EPS, 9 % souvisejících emisí skleníkových plynů a přibližně 13 % souvisejících emisí znečišťujících látek, to vše ve srovnání se scénářem bez opatření. Tyto výhody se projeví snížením výdajů spotřebitelů o přibližně 100 milionů EUR ročně do roku 2035. Odhaduje se, že úspory nákladů během životního cyklu v rámci celé společnosti budou o něco vyšší a dosáhnou přibližně 130 milionů EUR ročně.

Požadavky na interoperabilitu povedou k podstatnému zlepšení situace spotřebitelů a podle odhadů v peněžním vyjádření přinesou spotřebitelům další výhody ve srovnatelné výši.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Neočekávají se žádné další dopady na vnitrostátní rozpočty nebo správní orgány. Pro výrobce by zamýšlená opatření znamenala jen velmi omezenou dodatečnou administrativní zátěž, která by byla způsobena pouze požadavky na vytištění konkrétních dodatečných informací. Odhaduje se, že tyto dodatečné náklady na umístnění loga jednotné nabíječky na typový štítek EPS a jeho obal se budou pohybovat v rozmezí nižším než centy až do maximální výše 0,001 EUR na prodanou jednotku, což činí maximálně přibližně 400 000 EUR ročně pro všechny EPS uvedené na trh EU.

Očekávají se jiné významné dopady?

Očekává se, že tato revize podpoří inovace tím, že stanoví minimální technické požadavky a ponechá na hospodářské soutěži, jak je splnit. Podporuje aktuální tržní trendy směřující k vyšší energetické účinnosti. Níže uvedené požadavky jsou nové a očekává se, že budou dodržovány i na jiných trzích a v jiných jurisdikcích:

- požadavky na energetickou účinnost při 10% zatížení,
- požadavky na interoperabilitu zajišťující kompatibilitu EPS k napájení široké škály zařízení,
- požadavky na trvanlivost zvyšující celkovou kvalitu a životnost EPS prodávaných v EU.

D. Návazná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Přezkum se předpokládá pět let po přijetí revidovaného nařízení. V té době bude provedeno hodnocení nařízení na základě údajů o trhu a dalších informací.